

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. І. Сікорського»**

«Міжнародне публічне право»

**Методичні вказівки до вивчення дисципліни
для студентів спеціальності
081 «Право»
денна форма навчання
*Рекомендовано Вченою радою ФСП НТУУ «КПІ»***

КИЇВ
НТУУ «КПІ ім. І.Сікорського»
2019

Міжнародне публічне право: методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів спеціальності 081 «Право» Укл.: Тараненко М.М. – К.: НТУУ «КПІ ім. І. Сікорського», 2019. – 45 с.

Навчальне видання

Міжнародне публічне право

Методичні вказівки до вивчення дисципліни

для студентів спеціальності

081 «Право»

денна форма навчання

Укладач: Тараненко Микола Миколайович, к.ю.н., доцент кафедри публічного права НТУУ «КПІ ім. І. Сікорського»

З М І С Т

1. Мета та завдання навчальної дисципліни	Ошибка! Закладка не определена.
2. Розподіл навчального часу	5
3. Лекційні заняття	6
4. Семінарські заняття	24
5. Самостійна робота.....	39
6. Індивідуальні завдання	39
7. Контрольні роботи.....	4Ошибка! Закладка не определена.
8. Методичні рекомендації.....	Ошибка! Закладка не определена. 43
9. Рекомендована література.....	43

1.МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни "Міжнародне публічне право" є формування знань про правове регулювання публічно - правових відносин між суб'єктами міжнародного права.

1.2. Основним завданням навчальної дисципліни "Міжнародне публічне право" є передача студентам комплексу знань про поняття, особливості методів правового регулювання, систему і роль міжнародного права в сучасних умовах, правовий статус суб'єктів міжнародного публічного права.

Згідно з вимогами програми навчальної дисципліни студенти після засвоєння курсу мають продемонструвати такі результати навчання:

Знання:

- Поняття, предмет, методи правового регулювання, джерела міжнародного публічного права, як особливої правової системи.
- Суб'єкти міжнародного публічного права
- Загальні поняття і категорії міжнародного публічного права.
- Основні принципи міжнародного права.
- Види правового режиму територій у міжнародному праві.

Уміння:

- Чітко орієнтуватися в системі міжнародного права.
- Визначати суб'єктів міжнародного права.
- Визначати правовий режим конкретної території.

2. РОЗПОЛІ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ

Назва розділів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Семінарські	СРС
1	2	3	4	5
Розділ 1. Загальна частина				
<i>Тема 1. Юридична природа міжнародного права</i>	10	2	2	4
<i>Тема 2. Етапи становлення міжнародного права</i>	12	2	2	4
<i>Тема 3. Основні принципи міжнародного права</i>	6	2	2	3
<i>Тема 4. Суб'єкти міжнародного права</i>	20	6	6	5
<i>Тема 5. Територія у міжнародному праві</i>	16	4	4	4
<i>Тема 6. Населення держав</i>	12	2	2	4
Разом за розділом 1.	76	18	18	24
Розділ 2. Особлива частина				
<i>Тема 7. Міжнародне право прав людини</i>	8	2	2	5
<i>Тема 8. Право міжнародних організацій</i>	24	6	6	7
<i>Тема 9. Право міжнародних договорів</i>	20	6	4	6
<i>Тема 10. Право зовнішніх зносин (дипломатичне та консульське право)</i>	20	4	4	6
Разом за розділом 2.	72	18	16	24
Реферат	10			10
Модульна контрольна робота	4		2	2
Іспит	18			18
Всього годин	150	36	36	78

3. ЛЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ

№	Назва теми лекції та перелік основних питань
1.	<p data-bbox="368 259 1487 304"><i>Юридична природа міжнародного права</i></p> <p data-bbox="368 327 1487 999">Поняття і визначення міжнародного публічного права. Міжнародне право як особлива правова система. Особливість суб'єктів, об'єкту, методів правового регулювання міжнародного права. Функції міжнародного права. Співвідношення міжнародного і внутрішнього державного права. Дуалістична та моністична теорія застосування міжнародних договорів у внутрішньому законодавстві. Норми міжнародного права і їх класифікація. Норми міжнародного "м'якого права". Джерела міжнародного права. Співвідношення міжнародного договору і звичаю. Кодифікація міжнародного права. Система міжнародного публічного права. Інститути та галузі міжнародного права.</p> <p data-bbox="647 1021 1046 1066" style="text-align: center;"><i>Література до лекції 1:</i></p> <ol data-bbox="424 1088 1487 1895" style="list-style-type: none">1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.10 - 31.2. Лукашук И.И. Источники международного права. - К., 1966.3. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т госуд. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010. - С.11-45.4. Лукашук И.И. Нормы международного права в международной нормативной системе. - М., 1997.5. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.6. Черкес М.Ю. Міжнародне право: Підручник. - К.: Правова єдність, 2012. - С.14 - 28. <p data-bbox="368 1917 871 1962"><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <ol data-bbox="368 1984 1286 2029" style="list-style-type: none">1. Офіційна кодифікація сучасного міжнародного права.

	<p><i>Література:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник./ За ред В.Г. Буткевича. - К.: Либідь, 2002. 2. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.
2.	<p><i>Етапи становлення міжнародного права</i></p> <p>Виникнення міжнародного права і його періодизація: Передісторія міжнародного права (з Давніх часів до кінця Середньовіччя); Класичне міжнародне право (з кінця Середніх віків до прийняття Статуту Ліги Націй); Перехід від класичного до сучасного міжнародного права (від прийняття Статуту Ліги Націй до прийняття Статуту ООН 1919 - 1946 рр.). Сучасне міжнародне право - починаючи зі Статуту ООН.</p> <p style="text-align: center;"><i>Література до лекції 2:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т госуд. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010.- С.65-101. 2. Черкес М.Ю. Міжнародне право: Підручник. - К.: Правова єдність, 2012. - С.28. <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Становлення інститутів міжнародного права в Європі в умовах феодальних відносин. <p><i>Література:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.
3.	<p><i>Основні принципи міжнародного права</i></p>

Поняття основних принципів сучасного міжнародного права.
Принцип незастосування сили або погрози силою.
Принцип мирного вирішення міжнародних спорів.
Принцип невтручання у внутрішні справи держав.
Принцип співробітництва держав.
Принцип рівноправності та самовизначення народів і націй.
Принцип суверенної рівності держав.
Принцип сумлінного виконання міжнародних зобов'язань.
Принцип непорушності кордонів.
Принцип територіальної цілісності держав.
Принцип загальної поваги прав і основних свобод людини.

Література до лекції 3:

1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.35 - 45.
2. Корецький В.М. "Общие принципы права" в международном праве. - К., 1957.
3. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т госуд. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010.- С.296 - 324.
4. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.

Самостійна робота студентів:

1. Джерела основних принципів міжнародного права.

Література:

1. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник./ За ред В.Г. Буткевича. - К.: Либідь, 2002.

4. ***Суб'єкти міжнародного права***

Поняття і види суб'єктів міжнародного права. Міжнародна правосуб'єктність. Загальна та галузева правосуб'єктність. Основні та похідні суб'єкти міжнародного права. Держави - основні суб'єкти міжнародного права. Поняття держави у міжнародному праві. Основні права та обов'язки держави у міжнародному спілкуванні. Імунітет держави. Міжнародна правосуб'єктність унітарних держав. Міжнародна правосуб'єктність федеративних держав. Міжнародна правосуб'єктність конфедерацій. Нетипові суб'єкти міжнародного права. Міжнародна правосуб'єктність нетипових суб'єктів. Міжнародна правосуб'єктність націй і народів, що борються за національне визволення і створення власної держави. Правосуб'єктність міжнародних організацій. Міжнародні міжурядові організації. Міжнародні неурядові організації.

Література до лекції 4:

1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.47 - 68.
2. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т госуд. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010.- С.23 - 38.
3. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.
4. Черкес М.Ю. Міжнародне право: Підручник. - К.: Правова єдність, 2012. - С.50 - 62.

Самостійна робота студентів:

1. Міжнародна правосуб'єктність індивідів відповідно до доктрини сучасного міжнародного права.

Література:

	<p>1. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т госуд. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010.</p>
<p>5.</p>	<p><i>Міжнародно - правове визнання та правонаступництво у міжнародному праві</i></p> <p>Поняття міжнародного визнання. Форми визнання. Види визнання. Визнання урядів. Доктрина Екстрада. Доктрина Тобара. Визнання урядів у еміграції. Практика визнання емігрантського уряду в роки Другої світової війни. Критерії визнання уряду у еміграції. Поняття правонаступництва. Випадки виникнення правонаступництва: розпад федерацій; розпад колоніальної системи; соціальні вибухи тощо. Об'єкти правонаступництва. Види правонаступництва: повне; неповне; відсутність правонаступництва. правонаступництво держав стосовно міжнародних договорів відповідно до Віденської конвенції 1978 року. правонаступництво держав стосовно державної власності, державних архівів і державних боргів згідно Віденської конвенції 1983 року.</p> <p style="text-align: center;"><i>Література до лекції 5:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.69 - 82. 2. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т госуд. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010.- С.346 - 353. 3. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011. 4. Признание в современном международном праве / Под ред. Д.И. Фельдмана. - М., 1975.

	<p>5. Суверенітет України і міжнародне право/ Відп. ред В.Н. Денисов, В.І. Євінгов. - К., 1995.</p> <p>6. Тимченко Л.Д. Правопреемство государств: опыт конца XX века: Учеб. пособие. - Харьков, 1999.</p> <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <p>1. Інші види визнання у міжнародному праві (визнання повсталієї сторони).</p> <p><i>Література:</i></p> <p>1. Міжнародне право: Навч. посібник/ М. Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.</p>
<p>6.</p>	<p><i>Правонаступництво України у зв'язку з припиненням існування СРСР</i></p> <p>Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року. Установлення безперервності держави Україна, її територіальне наступництво. Вирішення питань правонаступництва в Законі України "Про правонаступництво" від 16 вересня 1991 року. Підписання 6 липня 1992 року між Україною, Вірменією, Білорусією, Казахстаном, Російською Федерацією та ін. Угоди про розподіл усієї зарубіжної власності колишнього Союзу РСР. Предмет та умови Угоди про розподіл зарубіжної власності колишнього СРСР. Підписання 6 липня 1992 року Угоди про правонаступництво стосовно державних архівів колишнього Союзу СРСР. Укладення Україною двосторонніх угод з іншими державами СНД про врегулювання питань правонаступництва стосовно зовнішнього державного боргу й активів колишнього СРСР.</p> <p><i>Література до лекції 6:</i></p> <p>1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.79 - 81.</p> <p>2. Признание в современном международном праве / Под ред. Д.И. Фельдмана. - М., 1975.</p>

	<p>3. Суверенітет України і міжнародне право/ Відп. ред В.Н. Денисов, В.І. Євінгов. - К., 1995.</p> <p>4. Тимченко Л.Д. Правопреемство государств: опыт конца XX века: Учеб. пособие. - Харьков, 1999.</p>
7.	<p><i>Територія у міжнародному праві</i></p> <p>Поняття та види правового режиму територій. Державні території. Міжнародні території. Території зі змішаним режимом. Демілітаризовані та нейтралізовані території. Юридична природа державної території, її склад (сухопутна, водна, повітряна державна територія, надра). Способи придбання державної території. Державні кордони. Різновиди державних кордонів. Етапи встановлення державного кордону. Режим державного кордону. Прикордонний режим.</p> <p style="text-align: center;"><i>Література до лекції 7:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баймуратов М.А., Досковский В.Г. Международно - правовой режим континентального шельфа. - Одесса, 2001. 2. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.253 - 274. 3. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т госуд. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010.- С.404 - 412. 4. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011. 5. Черкес М.Ю. Міжнародне право: Підручник. - К.: Правова єдність, 2012. - С.160 - 174. <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <p>1.Визначення внутрішніх вод Законом України "Про державний кордон України".</p> <p><i>Література:</i></p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011. 2. Черкес М.Ю. Міжнародне право: Підручник. - К.: Правова єдність, 2012. - С.160 - 174.
8.	<p><i>Правовий режим Арктики та Антарктики. Міжнародні та багатонаціональні ріки</i></p> <p>Особливості правового режиму Арктики. Концепція арктичних секторів. Визначення статусу архіпелагу Шпіцберген Паризьким договором 1920 року. Створення у 1996 році нової регіональної міжнародної організації - Арктична Рада. Склад учасників та основні задачі Арктичної Ради. Визначення правового режиму Антарктики Вашингтонським договором 1959 року. Мадридський Протокол про охорону навколишнього середовища 1991 року. Проголошення Антарктики міжнародним заповідником. Багатонаціональні та міжнародні ріки. Міжнародна практика щодо порядку регулювання використання конкретної міжнародної ріки. Правовий режим Дунаю. Історія міжнародного регулювання судноплавства по Дунаю. Створення у 1948 році Дунайської комісії.</p> <p style="text-align: center;"><i>Література до лекції 8:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С. 274 - 280. 2. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т государ. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010, С. 155 - 157. 3. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011. <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасні тенденції щодо перегляду Конвенції 1948 року і можливі зміни членства в Дунайській комісії.

	<p><i>Література:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011. 2. Черкес М.Ю. Міжнародне право: Підручник. - К.: Правова єдність, 2012.
9.	<p><i>Населення держави</i></p> <p>Поняття населення і народу. Громадянство. Громадянство юридичної особи. Національність юридичної особи. Способи набуття громадянства. Конвенція про громадянство одруженої жінки 1957 року. Втрата і позбавлення громадянства. Подвійне громадянство і безгромадянство. Конвенція про статус апатридів 1954 року. Конвенція про скорочення безгромадянства 1961 року. Правове становище іноземців. Дипломатичний захист. Правовий статус біженців. Конвенція про статус біженців 1951 року. Трудівники - мігранти. Право притулку. Екстрадиція.</p> <p><i>Література до лекції 9:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т госуд. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010.- С.370 - 403. 2. Черкес М.Ю. Міжнародне право: Підручник. - К.: Правова єдність, 2012. - С.210 - 229. <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародно-правові акти, що визначають права громадянина. <p><i>Література:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Черкес М.Ю. Міжнародне право: Підручник. - К.: Правова єдність, 2012.
10.	<p><i>Міжнародне право прав людини</i></p> <p>Визначення міжнародного права прав людини. Система міжнародного права прав людини. Поняття міжнародних</p>

стандартів. Громадянські та політичні права (права та свободи першого покоління). Економічні, соціальні та культурні права (права та свободи другого покоління). Колективні права. Класифікація міжнародних актів про права людини. Міжнародний контроль поваги прав людини. Процедура розгляду індивідуальних петицій в Комітеті ООН з прав людини, в Комітеті з економічних, соціальних та культурних прав та ін. Верховний комісар ООН з прав людини. Європейський Суд з прав людини. Уповноважений з прав людини (Медіатор) Європейського Союзу. Контрольні механізми в рамках ОБСЄ.

Література до лекції 10:

1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С. 181 - 222.
2. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т государ. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010, С. 1 - 21.
3. Мицик В. Права національних меншин у міжнародному праві. - К., 2004.
4. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.

Самостійна робота студентів:

1. Правило вичерпання внутрішніх засобів при зверненні до міжнародних інституцій за захистом порушених прав та свобод.

Література:

1. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.

11. ***Право міжнародних організацій***

Поняття права міжнародних організацій. Джерела права міжнародних організацій. Поняття міжнародних організацій.

Історичні аспекти створення міжнародних організацій. Види міжнародних організацій. Міжнародні міжурядові організації. Міжнародні неурядові організації. Ознаки міжнародних організацій: заснування на основі міжнародного договору; наявність організаційної структури; наявність визначених прав та обов'язків тощо. Правосуб'єктність міжнародних організацій. Найважливіші критерії правосуб'єктності: право на укладення договорів; участь у створенні норм міжнародного права тощо. Функції міжнародних організацій. Членство у міжнародних організаціях. Асоційоване членство. Статус спостерігача.

Література до лекції 11:

1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С. 139 - 148.
2. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник./ За ред В.Г. Буткевича. - К.: Либідь, 2002.
3. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т государ. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010, С. 29 - 39.
4. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.

Самостійна робота студентів:

1. Ліга Націй - перша міжнародна організація з політичною спрямованістю.

Література:

1. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник./ За ред В.Г. Буткевича. - К.: Либідь, 2002.

12. ***Організація Об'єднаних Націй***

Створення Організації Об'єднаних Націй. Прийняття Статуту ООН. Завдання, цілі і принципи ООН. Членство в Організації Об'єднаних Націй. Головні органи ООН: Генеральна Асамблея; Рада Безпеки; Економічна і Соціальна Рада; Рада з опіки, Міжнародний Суд; Секретаріат. Характеристика та структура спеціалізованих установ Організації Об'єднаних Націй: Міжнародного валютного фонду; Міжнародного банку реконструкції і розвитку; Міжнародної організації праці; Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури та ін.

Література до лекції 12:

1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.148 - 165.
2. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник./ За ред В.Г. Буткевича. - К.: Либідь, 2002.
3. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т государ. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010, С. 41 - 55.
4. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.

Самостійна робота студентів:

1. Міжнародна організація праці: повноваження, структура, порядок прийняття рішень.

Література:

1. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник./ За ред В.Г. Буткевича. - К.: Либідь, 2002.
2. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад.

	<p>наук, Ин - т государ. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010.</p>
<p>13.</p>	<p><i>Регіональні міжнародні організації. Міжнародні конференції, міжнародні органи</i></p> <p>Юридична природа і задачі регіональних міжнародних організацій. Основні аспекти діяльності і структурної організації найбільш авторитетних регіональних міжнародних організацій: Ліги арабських держав; Організації країн - експортерів нафти; Організації з безпеки і співробітництва в Європі; Ради Європи; Організації Північноатлантичного договору; Співдружності Незалежних Держав та ін. Поняття міжнародних конференцій. Відмінність міжнародних організацій і конференцій. Постійні міжнародні органи.</p> <p style="text-align: center;"><i>Література до лекції 13:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.165 - 179. 2. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник./ За ред. В.Г. Буткевича. - К.: Либідь, 2002. 3. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т государ. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010, С. 55 - 67. 4. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011. <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Компетенція і організаційна структура Дунайської комісії - постійного міжнародного органу. <p><i>Література:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса:

	<p>"Астропринт", 2006. - С.165 - 179.</p> <p>2. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник./ За ред. В.Г. Буткевича. - К.: Либідь, 2002.</p>
14.	<p><i>Право міжнародних договорів</i></p> <p>Поняття права міжнародних договорів. Джерела права міжнародних договорів. Поняття міжнародного договору. Суб'єкти міжнародного договору. Форма міжнародного договору. Класифікація міжнародних договорів. Мова міжнародного договору. Структура міжнародного договору. Найменування міжнародного договору.</p> <p style="text-align: center;"><i>Література до лекції 14:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.102 - 110. 2. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник./ За ред В.Г. Буткевича. - К.: Либідь, 2002. 3. Лукашук И.И. Право международных договоров. - Т.1 - М., 2005. 4. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т государ. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010, С. 100 - 104. 5. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011. <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <p>1. Усна форма міжнародного договору.</p> <p><i>Література:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лукашук И.И. Право международных договоров. - Т.1 - М., 2005. 2. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб.

	<p>для студентів юрид. фак. і вузів/ І.І. Лукашук; Рос. акад. наук, Ін - т госулар. і права. - Изд.3-е, перераб. і доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010.</p>
<p>15.</p>	<p><i>Укладення міжнародного договору</i></p> <p>Стадії укладення міжнародного договору. Повноваження щодо укладення міжнародного договору. Перша стадія укладення міжнародного договору - прийняття тексту міжнародного договору. Основні форми підготовки тексту договору. Друга стадія укладення договору - встановлення автентичності тексту договору. Парафування тексту договору. Третя стадія укладення договору - згода на обов'язковість договору. Підписання договору. Ратифікація договору. Ратифікаційна грамота. Функції депозитарію. Приєднання до міжнародного договору. Реєстрація міжнародного договору. Опублікування міжнародного договору.</p> <p style="text-align: center;"><i>Література до лекції 15:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.111 - 125. 2. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник./ За ред В.Г. Буткевича. - К.: Либідь, 2002. 3. Лукашук І.І. Право міжнародних договорів. - Т.1 - М., 2005. 4. Лукашук І.І. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т госулар. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010, С. 105 - 114. 5. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011. <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Застереження до міжнародного договору - суверенне право

	<p>кожної держави - учасниці договору.</p> <p><i>Література:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лукашук И.И. Право международных договоров. - Т.1 - М., 2005. 2. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т государ. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010.
16.	<p><i>Дія міжнародних договорів, їх застосування і тлумачення</i></p> <p>Неухильне дотримання і сумлінне виконання міжнародних договорів. Дія договорів у часі. Класифікація міжнародних договорів за терміном дії. Пролонгація міжнародних договорів. Тлумачення міжнародних договорів. Тлумачення офіційне та доктринальне. Абсолютна та відносна недійсність міжнародного договору. Припинення строку дії договору. Денонсація та анулювання міжнародного договору.</p> <p style="text-align: center;"><i>Література до лекції 16:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.126 - 129. 2. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник./ За ред В.Г. Буткевича. - К.: Либідь, 2002. 3. Лукашук И.И. Право международных договоров. - Т.1 - М., 2005. 4. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т государ. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010, С. 121 - 130. 5. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.

	<p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <p>1. Підстави недійсності міжнародних договорів.</p> <p><i>Література:</i></p> <p>1. Міжнародне право: Навч. посібник/ М. Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.</p>
17.	<p><i>Право зовнішніх зносин. Дипломатичне право</i></p> <p>Поняття права зовнішніх зносин. Органи зовнішніх зносин держави: внутрішньодержавні органи зовнішніх зносин та закордонні органи зовнішніх зносин. Поняття дипломатичного права. Джерела дипломатичного права. Дипломатичні представництва. Види дипломатичних представництв. Функції дипломатичного представництва. Початок та закінчення дипломатичного представництва. Дипломатичні привілеї та імунітети.</p> <p><i>Література до лекції 17:</i></p> <p>1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.281 - 302.</p> <p>2. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т государ. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010, С. 69 - 90.</p> <p>3. Міжнародне право: Навч. посібник/ М. Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.</p> <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <p>1. Діяльність спеціальних місій відповідно до Віденської конвенції про спеціальні місії від 16 грудня 1969 року.</p> <p><i>Література:</i></p> <p>1. Міжнародне право: Навч. посібник/ М. Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.</p>
18.	<p><i>Консульське право</i></p> <p>Поняття консульського права. Джерела консульського права.</p>

Консульські відносини. Консульські представництва. Види консульських установ. Функції консульських установ. Глава і персонал консульської установи. Консульські привілеї та імунітети.

Література до лекції 18:

1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.304 - 314.
2. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т государ. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010, С. 92 - 99.
3. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.

Самостійна робота студентів:

1. Функції консулів України відповідно до Консульського статуту України 1994 року.

Література:

1. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.

4. СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

Плани семінарських занять з дисципліни “Міжнародне право” для студентів спеціальності "Право" розроблені згідно з навчальним планом факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут ім. І. Сікорського». Навчальним планом відведено 36 годин семінарських занять. Основна мета семінарських занять - засвоєння теоретичних знань, отриманих студентами на лекціях та під час самостійного опрацювання матеріалу, а також здобуття навичок усного викладення матеріалу перед аудиторією. Готуючись до семінарських занять, необхідно використовувати лекційні нотатки та рекомендовану літературу.

№	Назва теми заняття та перелік основних питань
1.	<p><i>Юридична природа міжнародного права</i></p> <p>Поняття і визначення міжнародного публічного права. Міжнародне право як особлива правова система. Функції міжнародного права. Співвідношення міжнародного і внутрішнього державного права. Норми міжнародного права і їх класифікація. Джерела міжнародного права. Співвідношення міжнародного договору і звичаю. Кодифікація міжнародного права. Система міжнародного публічного права.</p> <p><i>Література до семінарського заняття 1:</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.10 - 31.2. Лукашук И.И. Источники международного права. - К., 1966.3. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т госуд. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010. - С.11-45.4. Лукашук И.И. Нормы международного права в

	<p>международной нормативной системе. - М., 1997.</p> <p>5. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.</p> <p>6. Черкес М.Ю. Міжнародне право: Підручник. - К.: Правова єдність, 2012. - С.14 - 28.</p> <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <p>1. Застосування норм міжнародного права.</p> <p><i>Література:</i></p> <p>1. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник./ За ред В.Г. Буткевича. - К.: Либідь, 2002.</p> <p>2. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.</p>
<p>2.</p>	<p><i>Етапи становлення міжнародного права</i></p> <p>Виникнення міжнародного права і його періодизація:</p> <p>Передісторія міжнародного права (з Давніх часів до кінця Середньовіччя);</p> <p>Класичне міжнародне право (з кінця Середніх віків до прийняття Статуту Ліги Націй);</p> <p>Перехід від класичного до сучасного міжнародного права (від прийняття Статуту Ліги Націй до прийняття Статуту ООН 1919 - 1946 рр.)</p> <p>Сучасне міжнародне право - починаючи зі Статуту ООН.</p> <p><i>Література до семінарського заняття 2:</i></p> <p>1. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т госуд. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010.- С.65-101.</p> <p>2. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.</p>

	<p>3. Черкес М.Ю. Міжнародне право: Підручник. - К.: Правова єдність, 2012. - С.28.</p> <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне право в практиці Київської Русі. 2. Особливості правового режиму іноземців на Русі. <p><i>Література:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.
3.	<p><i>Основні принципи міжнародного права</i></p> <p>Поняття основних принципів сучасного міжнародного права.</p> <p>Принцип незастосування сили або погрози силою.</p> <p>Принцип мирного вирішення міжнародних спорів.</p> <p>Принцип невтручання у внутрішні справи держав.</p> <p>Принцип співробітництва держав.</p> <p>Принцип рівноправності та самовизначення народів і націй.</p> <p>Принцип суверенної рівності держав.</p> <p>Принцип сумлінного виконання міжнародних зобов'язань.</p> <p>Принцип непорушності кордонів.</p> <p>Принцип територіальної цілісності держав.</p> <p>Принцип загальної поваги прав і основних свобод людини.</p> <p><i>Література до семінарського заняття 3:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.35 - 45. 2. Корецкий В.М. "Общие принципы права" в международном праве. - К., 1957. 3. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т госуд. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010.- С.296 - 324. 4. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.:

	<p>Юрінком Інтер, 2011.</p> <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <p>1. Джерела основних принципів міжнародного права.</p> <p><i>Література:</i></p> <p>1. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник./ За ред В.Г. Буткевича. - К.: Либідь, 2002.</p>
4.	<p><i>Держави - основні суб'єкти міжнародного права. Міжнародна правосуб'єктність нетипових суб'єктів</i></p> <p>Поняття і види суб'єктів міжнародного права. Міжнародна правосуб'єктність. Основні та похідні суб'єкти міжнародного права. Держави - основні суб'єкти міжнародного права. Міжнародна правосуб'єктність унітарних держав. Міжнародна правосуб'єктність федеративних держав. Міжнародна правосуб'єктність конфедерацій. Міжнародна правосуб'єктність нетипових суб'єктів.</p> <p><i>Література до семінарського заняття 4:</i></p> <p>1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.47 - 68.</p> <p>2. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т госуд. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010.- С.23 - 38.</p> <p>3. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.</p> <p>4. Черкес М.Ю. Міжнародне право: Підручник. - К.: Правова єдність, 2012. - С.50 - 62.</p> <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <p>1. До питання про міжнародну правосуб'єктність транс - національних корпорацій.</p> <p><i>Література:</i></p>

	<p>1. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т госуд. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010.</p>
<p>5.</p>	<p><i>Інші суб'єкти міжнародного публічного права</i></p> <p>Міжнародна правосуб'єктність націй і народів, що борються за національне визволення і створення власної держави.</p> <p>Правосуб'єктність міжнародних організацій. Міжнародні міжурядові організації. Міжнародні неурядові організації.</p> <p><i>Література до семінарського заняття 4:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.47 - 68. 2. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т госуд. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010.- С.23 - 38. 3. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011. 4. Черкес М.Ю. Міжнародне право: Підручник. - К.: Правова єдність, 2012. - С.50 - 62.
<p>6.</p>	<p><i>Міжнародно - правове визнання та правонаступництво у міжнародному праві</i></p> <p>Поняття міжнародного визнання. Форми визнання. Види визнання. Поняття правонаступництва. Випадки виникнення правонаступництва: розпад федерацій; розпад колоніальної системи; соціальні вибухи тощо. Об'єкти правонаступництва. Види правонаступництва.</p> <p><i>Література до семінарського заняття 5:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса:

	<p>"Астропринт", 2006. - С.69 - 82.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т госуд. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010.- С.346 - 353. 3. Признание в современном международном праве / Под ред. Д.И. Фельдмана. - М., 1975. 4. Суверенітет України і міжнародне право/ Відп. ред В.Н. Денисов, В.І. Євінгов. - К., 1995. 5. Тимченко Л.Д. Правопреемство государств: опыт конца XX века: Учеб. пособие. - Харьков, 1999. 5. Черкес М.Ю. Міжнародне право: Підручник. - К.: Правова єдність, 2012. <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інші види визнання у сучасному міжнародному праві (визнання воюючої сторони). <p><i>Література:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011
7.	<p><i>Правонаступництво України у зв'язку з припиненням існування СРСР</i></p> <p>Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року. Вирішення питань правонаступництва в Законі України "Про правонаступництво" від 16 вересня 1991 року. Укладення Україною угод з іншими державами СНД про врегулювання питань правонаступництва.</p> <p><i>Література до семінарського заняття 7:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.79 - 81. 2. Признание в современном международном праве / Под ред.

	<p>Д.И. Фельдмана. - М., 1975.</p> <p>3. Суверенітет України і міжнародне право/ Відп. ред В.Н. Денисов, В.І. Євінгов. - К., 1995.</p> <p>4. Тимченко Л.Д. Правопреемство государств: опыт конца XX века: Учеб. пособие. - Харьков, 1999.</p>
8.	<p><i>Поняття правового режиму територій. Способи придбання державної території</i></p> <p>Поняття та види правового режиму територій. Державні території. Міжнародні території. Території зі змішаним режимом. Демілітаризовані та нейтралізовані території. Юридична природа державної території, її склад. Способи придбання державної території. Державні кордони.</p> <p><i>Література до семінарського заняття 8:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баймуратов М.А., Досковский В.Г. Международно - правовой режим континентального шельфа. - Одесса, 2001. 2. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.253 - 274. 3. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т госуд. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010.- С.404 - 412. 4. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011. 5. Черкес М.Ю. Міжнародне право: Підручник. - К.: Правова єдність, 2012. - С.160 - 174. <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Визначення міжнародно - правової оренди території. <p><i>Література:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.

	<p>2. Черкес М.Ю. Міжнародне право: Підручник. - К.: Правова єдність, 2012.</p>
9.	<p><i>Правовий режим Арктики і Антарктики. Міжнародні ріки</i></p> <p>Особливості правового режиму Арктики. Визначення статусу архіпелагу Шпіцберген Паризьким договором 1920 року. Визначення правового режиму Антарктики Вашингтонським договором 1959 року. Мадридський Протокол про охорону навколишнього середовища 1991 року. Багатонаціональні та міжнародні ріки. Правовий режим Дунаю. Історія міжнародного регулювання судноплавства по Дунаю.</p> <p><i>Література до семінарського заняття 9:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С. 274 - 280. 2. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т государ. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010, С. 155 - 157. 3. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011. <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Юридичні підстави зміни державної території. <p><i>Література:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тимченко Л.Д. Международное право: Учебник. - Харьков: Консум; Ун-т внутр. дел, 1999.
10.	<p><i>Населення держави</i></p> <p>Поняття населення і народу. Громадянство. Громадянство юридичної особи. Національність юридичної особи. Способи набуття громадянства. Правове становище іноземців. Дипломатичний захист. Правовий статус біженців. Трудівники - мігранти. Право притулку. Екстрадиція.</p>

	<p style="text-align: center;"><i>Література до семінарського заняття 10:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т госуд. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010.- С.370 - 403. 2. Черкес М.Ю. Міжнародне право: Підручник. - К.: Правова єдність, 2012. - С.210 - 229. <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Випадки трансферту у міжнародній практиці. <p><i>Література:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Тимченко Л.Д. Международное право: Учебник. - Харьков: Консум; Ун-т внутр. дел, 1999. 2.Черкес М.Ю. Міжнародне право: Підручник. - К.: Правова єдність, 2012.
11.	<p><i>Міжнародне право прав людини</i></p> <p>Визначення міжнародного права прав людини. Система міжнародного права прав людини. Поняття міжнародних стандартів. Громадянські та політичні права (права та свободи першого покоління). Економічні, соціальні ті культурні права (права та свободи другого покоління). Колективні права. Міжнародний контроль поваги прав людини.</p> <p style="text-align: center;"><i>Література до семінарського заняття 11:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С. 181 - 222. 2. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т государ. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010, С. 1 - 21. 3. Мицик В. Права національних меншин у міжнародному праві. - К., 2004.

	<p>4. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.</p> <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <p>1. Міжнародний захист прав жінок.</p> <p><i>Література:</i></p> <p>1. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т государ. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010, С. 1 - 21.</p> <p>2. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.</p>
12.	<p><i>Право міжнародних організацій</i></p> <p>Поняття права міжнародних організацій. Джерела права міжнародних організацій. Поняття міжнародних організацій.. Міжнародні міжурядові організації. Міжнародні неурядові організації. Критерії правосуб'єктності: право на укладення договорів; участь у створенні норм міжнародного права тощо. Функції міжнародних організацій. Членство у міжнародних організаціях.</p> <p><i>Література до семінарського заняття 12:</i></p> <p>1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С. 139 - 148.</p> <p>2. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник./ За ред В.Г. Буткевича. - К.: Либідь, 2002.</p> <p>3. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т государ. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010, С. 29 - 39.</p> <p>4. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.:</p>

	<p>Юрінком Інтер, 2011.</p> <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <p>1. Теорія наднаціональних повноважень деяких міжнародних організацій.</p> <p><i>Література:</i></p> <p>1. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник./ За ред В.Г. Буткевича. - К.: Либідь, 2002.</p>
13.	<p><i>Організація Об'єднаних Націй</i></p> <p>Створення Організації Об'єднаних Націй. Завдання, цілі і принципи ООН. Головні органи ООН. Міжнародний Суд ООН. Спеціалізовані установи Організації Об'єднаних Націй.</p> <p><i>Література до семінару 13:</i></p> <p>1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.148 - 165.</p> <p>2. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник./ За ред В.Г. Буткевича. - К.: Либідь, 2002.</p> <p>3. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т государ. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010, С. 41 - 55.</p> <p>4. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.</p> <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <p>1.Співпраця ВОІВ та України.</p> <p><i>Література:</i></p> <p>1. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник./ За ред В.Г. Буткевича. - К.: Либідь, 2002.</p>

14.	<p><i>Міжнародні конференції. Міжнародні органи</i></p> <p>Юридична природа і задачі регіональних міжнародних організацій. Поняття міжнародних конференцій. Відмінність міжнародних організацій і конференцій. Постійні міжнародні органи.</p> <p><i>Література до семінарського заняття 14:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.165 - 179. 2. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник./ За ред В.Г. Буткевича. - К.: Либідь, 2002. 3. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т государ. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010, С. 55 - 67. 4. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011. <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація міжнародних конференцій. <p><i>Література:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Тимченко Л.Д. Международное право: Учебник. - Харьков: Консум; Ун-т внутр. дел, 1999.
15.	<p><i>Право міжнародних договорів. Основні поняття</i></p> <p>Поняття права міжнародних договорів. Джерела права міжнародних договорів. Поняття міжнародного договору. Суб'єкти міжнародного договору. Форма міжнародного договору. Класифікація міжнародних договорів. Мова міжнародного договору. Структура міжнародного договору. Найменування міжнародного договору.</p> <p><i>Література до семінарського заняття 15:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.102 - 110.

	<p>2. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник./ За ред В.Г. Буткевича. - К.: Либідь, 2002.</p> <p>3. Лукашук И.И. Право международных договоров. - Т.1 - М., 2005.</p> <p>4. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т государ. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010, С. 100 - 104.</p> <p>5. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.</p> <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <p>1.Приклади застосування "джентльменських угод" у міжнародній практиці.</p> <p><i>Література:</i></p> <p>1. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т государ. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010.</p>
16.	<p><i>Стадії укладення міжнародного договору</i></p> <p>Стадії укладення міжнародного договору. Парафування тексту договору. Підписання договору. Ратифікація договору. Ратифікаційна грамота. Функції депозитарію. Приєднання до міжнародного договору. Реєстрація міжнародного договору. Опублікування міжнародного договору. Пролонгація міжнародних договорів. Тлумачення міжнародних договорів. Денонсація та анулювання міжнародного договору.</p> <p><i>Література до семінарського заняття 16:</i></p> <p>1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.111 - 125.</p>

	<p>2. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник./ За ред В.Г. Буткевича. - К.: Либідь, 2002.</p> <p>3. Лукашук И.И. Право международных договоров. - Т.1 - М., 2005.</p> <p>4. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т государ. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010, С. 105 - 114.</p> <p>6. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.</p> <p>7. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.</p> <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <p>1. Правові наслідки недійсності міжнародних договорів.</p> <p><i>Література:</i></p> <p>1.Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т государ. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010</p>
17.	<p><i>Дипломатичне право</i></p> <p>Поняття права зовнішніх зносин. Органи зовнішніх зносин держави. Поняття дипломатичного права. Джерела дипломатичного права. Дипломатичні представництва. Види дипломатичних представництв. Функції дипломатичного представництва. Початок та закінчення дипломатичного представництва. Дипломатичні привілеї та імунітети.</p> <p><i>Література до семінарського заняття 17:</i></p> <p>1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.281 - 302.</p>

	<p>2. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т государ. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010, С. 69 - 90.</p> <p>3. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.</p> <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <p>1. Постійні представництва держав при міжнародних організаціях.</p> <p><i>Література:</i></p> <p>1. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.</p>
18.	<p><i>Консульське право</i></p> <p>Поняття консульського права. Джерела консульського права. Консульські відносини. Консульські представництва. Види консульських установ. Функції консульських установ. Глава і персонал консульської установи. Консульські привілеї та імунітети.</p> <p><i>Література до семінару 18:</i></p> <p>1. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006. - С.304 - 314.</p> <p>2. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т государ. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010, С. 92 - 99.</p> <p><i>Самостійна робота студентів:</i></p> <p>1. Інститут почесних консулів.</p> <p><i>Література:</i></p> <p>1. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.</p>

5. САМОСТІЙНА РОБОТА

№	Назва теми, що виноситься на самостійне опрацювання	Кількість годин СРС
	Навчальним планом не передбачені теми для самостійного опрацювання	

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни “Міжнародне право” з метою поглибленого вивчення та аналізу окремих проблем, пропонується опрацювання деяких питань у формі рефератів. Студент обирає тему реферату за бажанням. Під час написання роботи студенти вчаться самостійно опрацьовувати відібраний матеріал, робити узагальнення і висновки стосовно прочитаного. Розкриваючи тему реферату, необхідно посилатися на національне законодавство, міжнародні угоди, зокрема ті, в яких приймає участь Україна.

Не допускається механічне переписування підручника, матеріалів періодичних видань.

Реферат може бути написаний від руки або набраний на комп'ютері. Обсяг роботи до 20 сторінок. В роботі має бути вступ, основна частина та висновки, необхідно виділяти абзаци та робити посилання на джерела, які були використані при написанні роботи. У кінці роботи обов'язково має бути список джерел, на які зроблені посилання. Сторінки реферату повинні бути пронумеровані і мати поле для зауважень викладача. Титульний аркуш оформлюється за стандартними вимогами, на ньому необхідно вказати тему реферату.

Для самостійної роботи подаються теми рефератів:

1. Періодизація міжнародного права
2. Особливості правового режиму іноземців на Русі.
3. Співвідношення міжнародного та внутрішньодержавного права.
4. Питання про міжнародну правосуб'єктність транснаціональних корпорацій.

5. Організація Об'єднаних Націй: історія створення, цілі та принципи діяльності.
6. Система головних органів ООН.
7. Спеціалізовані установи ООН.
8. Міжнародно - правові питання громадянства.
9. Європейський Союз: історія, перспективи розвитку.
10. Ліга Націй - перша міжнародна організація з політичною спрямованістю.
11. Міжнародний суд ООН: структура, функції, практика діяльності.
12. Вирішення спорів щодо розмежування континентального шельфу суміжних держав Міжнародним судом ООН.
13. Європейський суд з прав людини: склад, компетенція, порядок звернення.
14. Правовий режим Дунаю.
15. Правовий режим Арктики.
16. Міжнародний контроль поваги прав людини.
17. Співпраця Всесвітньої організації інтелектуальної власності та України.
18. Міжнародний захист прав дитини.
19. Міжнародне співробітництво в сфері збереження морських живих ресурсів Антарктики.
20. Проблема захисту прав людини в сучасному міжнародному праві.

7. КОНТРОЛЬНІ РОБОТИ

Робочим планом підготовки фахівців спеціальності 081 "Право" передбачено написання модульної контрольної роботи (МКР). МКР - це завдання, зазвичай у вигляді тестів, які передбачають самостійне виконання студентом роботи з метою перевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу. Далі наводиться приблизний варіант модульної контрольної роботи.

Тестові завдання

з навчальної дисципліни «Міжнародне право»

для студентів спеціальності 081 «Право»

1. Визначити автора ідеї кодифікації міжнародного права: а) І.Бентам; б) Ж.Ж.Руссо; в) І.Кант.
2. Визначити метод правового регулювання у міжнародному публічному праві: _____
3. Напіванклав: а) має вихід до моря; б) не має виходу до моря.
4. Визначити суб'єктів міжнародного права: а) ММУО; б) ТНК; в) індивіди.
5. Визначити форми визнання у міжнародному праві: а) de facto; б) de jure; в) tabula rasa.
6. Визначити об'єкти правонаступництва у міжнародному праві: а) членство в міжнародних організаціях; б) державні архіви; в) державні борги.
7. Визначити складові державної території: а) сухопутна територія; б) водна територія; в) відкрите море.
8. Визначити головні органи ООН: а) Генеральна Асамблея; б) ЮНЕСКО; в) Міжнародний Суд.
9. Стороною у справі, яка розглядається Міжнародним Судом ООН, може бути: а) тільки фізична особа; б) тільки держава.
10. Відповідно до Конвенції ООН з морського права 1982 р. ширина територіального моря не повинна перевищувати: а) 10 морських миль; б) 12 морських миль; в) 14 морських миль.

11. Перелік та інтерпретація основних принципів міжнародного права міститься в : а) Статуті ООН; б) Заключному Акті НБСЄ; в) Декларації про принципи міжнародного права.
12. Визначити різновиди кордонів за способом встановлення: а) сухопутні; б) астрономічні; в) орографічні.
13. Визначити етапи встановлення кордону: а) делімітація; б) демілітаризація; в) демаркація.
14. Визначити міжнародні ріки: а) Ла –Плата; б) Тиса; в) Конго.
15. Сувереном о. Гренландія є: а) США; б) Росія; в) Данія.
16. На сьогодні кодифікація міжнародного права здійснюється: а) Комісією ООН з прогресивного розвитку; б) МАГАТЕ; в) Асоціацією міжнародного права.
17. Визначити постійних членів Ради Безпеки ООН: а) Росія; б) Китай; в) Німеччина.
18. Денонсація міжнародного договору – це _____.
19. Визначити джерела міжнародного права: а) звичай; б) міжнародні конвенції; в) конституційні закони.

8. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

У процесі вивчення навчальної дисципліни “Міжнародне право” студентам доводиться мати справу зі значною кількістю нормативно-правових актів. Завдання викладача на цьому етапі – навчати студента працювати з окремим нормативно-правовим актом, вміти знайти у значній кількості правової літератури необхідне пояснення.

При розгляді на семінарських заняттях лекційного матеріалу викладачу доцільно запропонувати студентам зробити невеликі повідомлення з певної тематики. Це можуть бути питання, що винесені на самостійне опрацювання. Для більшої наочності інформація може бути подана у вигляді презентації, тощо. Кафедрою публічного права приділяється велика увага впровадженню нових методик та технологій викладання навчальних дисциплін.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

9.1. Базова

2. Баймуратов М.О. Міжнародне право: Підручник. - Одеса: "Астропринт", 2006.
3. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник./ За ред В.Г. Буткевича. - К.: Либідь, 2002.
4. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т госуд. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010.
5. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: учеб. для студентов юрид. фак. и вузов/ И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин - т государ. и права. - Изд.3-е, перераб. и доп. - М.: Волтерс Клувер, 2010.
6. Міжнародне право: Навч. посібник/ М.Антонович.-К.: Юрінком Інтер, 2011.
7. Тимченко Л.Д. Международное право: Учебник. - Харьков: Консум; Ун-т внутр. дел, 1999.

8. Черкес М.Ю. Міжнародне право: Підручник. - К.: Правова єдність, 2012.

9.2. Допоміжна

Збірники міжнародно - правових документів

1. Збірка договорів Ради Європи: Українська версія / Пер. та ред. Є.М. Вишневецького. - К.: Парламентське видавництво, 2000. - 654с.
2. Зібрання чинних міжнародних договорів України / Голов. ред. А.М. Зленко; Уклад.: Є.В.Корнійчук. - Офіц. вид. - К.: Видавничий дім "Ін Юре", 2001. - Т.1: 1990 - 1991 рр. - 456с.; Т.2, кн.1: 1992 р. - 657с.
3. Міжнародне право в документах: Збірник. / За заг ред. М.В. Буроменського; Уклад.: М.В.Буроменський та ін. - Х.: Видавництво національного університету внутрішніх справ, 2003. - 376с.
4. Міжнародні договори України. 1986 - 1996 / Редкол.: С. Головатий та ін. - К.: право, 1997. - Т.1: 1986 - 1990 / Упоряд.: Ю.Качуренко. - 391с.
5. Україна в міжнародно - правових відносинах / НАН України; Інститут держави і права ім В.М. Корецького. - К.: Юрінком, 1996. Кн.1: Боротьба із злочинністю та взаємна правова допомога / Упоряд.: В.Л. Чубарєв, А.С. Мацко. - 1184с.; Кн.2: Правова охорона культурних цінностей. / Відп. ред.: Ю.С.Шемшученко, В.І.Акуленко. - 863с.
6. Україна на міжнародній арені: Зб. документів і матеріалів. 1996 - 2000 рр.: У 2 кн. Упоряд.:Л.М. Колотілова, Т.С.Семенець, С.П.Ярова. - к.: Юрінком Інтер, 2003. - Кн.1. - 1232с.; Кн.2 - 1056с.

Підручники та навчальні посібники

1. Баймуратов М.А., Досковский В.Г. Международно - правовой режим континентального шельфа. - Одесса, 2001.
2. Білоус І.О. Сучасне міжнародне морське право і морське право України. - К., 2003.
3. Георгіца А.З., Чикурлій С.О. Міжнародне публічне право: Навчально - методичний посібник. - Чернівці, 2002.

4. Гуменюк Б.І. Основи дипломатичної та консульської служби. - К., 1998.
5. Корецький В.М. "Общие принципы права" в международном праве. - К., 1957.
6. Лукашук И.И. Источники международного права. - К., 1966.
7. Лукашук И.И. Механизм международно - правового регулирования. - К.: Вища школа, 1980.
8. Лукашук И.И. Нормы международного права в международной нормативной системе. - М., 1997.
9. Лукашук И.И. Право международных договоров. - Т.1 - М., 2005.
10. Мицик В. Права національних меншин у міжнародному праві. - К., 2004.
11. Нариси з історії дипломатії України. - К., 2001.
12. Признание в современном международном праве / Под ред. Д.И. Фельдмана. - М., 1975.
13. Репецький В.М. Дипломатичне та консульське право. - Львів, 2002.
14. Суверенітет України і міжнародне право/ Відп. ред В.Н. Денисов, В.І. Євінгов. - К., 1995.
15. Тимченко Л.Д. Правопреемство государств: опыт конца XX века: Учеб. пособие. - Харьков, 1999.
16. Черкес М.Е. Международное право: Учебное пособие. - Одесса, 1998.